

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ & ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

Ευάγγελος Αλμπανίδης
Ph.D. Καθηγητής

ΘΕΩΡΙΕΣ ΠΕΡΙ ΦΥΛΟΥ

- Βιολογικό Φύλο (Βιολογικές διαφορές)
- Κοινωνικό Φύλο (Κοινωνική ταξινόμηση σε ανδρικό και θηλυκό η οποία προσδιορίζει: συμπεριφορές, προσδοκίες ρόλους)

Το φύλο είναι ένα από τα ατομικά χαρακτηριστικά το οποίο συμβάλλει στη δημιουργία ανισοτήτων στο πλαίσιο της κοινωνίας. Σε πλήθος αναπτυσσομένων χωρών συναντούμε αδύναμη θέση γυναικών σε πολλαπλά επίπεδα (κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό, νομοθετικό και εκπαιδευτικό)

Τα θέματα ισότητας στο μάθημα της φυσικής αγωγής, συνδέονται με τη διαφορετική συμπεριφορά των καθηγητών/τριών φυσικής αγωγής προς τους μαθητές/τριες και στηρίζουν το:

Φαινόμενο της
Αυτοεκπληρούμενης
Προφητείας

Το φύλο & η αυτοεκπληρούμενη προφητεία

- Το φύλο των παιδιών (αγόρι ή κορίτσι), είναι κατά πάσα πιθανότητα το πιο σύνηθες αίτιο που συμβάλλει στην εμφάνιση του φαινομένου της αυτοεκπληρούμενης προφητείας.
- Ορισμένες δραστηριότητες θεωρούνται από κάποιους καθηγητές **λιγότερο κατάλληλες** για κορίτσια απ' ότι για αγόρια. *Π.χ. δραστηριότητες που απαιτούν δύναμη.*

➤ Ορισμένα αθλήματα θεωρούνται **κατάλληλα για αγόρια**, π.χ. ποδόσφαιρο, ασκήσεις δ΄΄υναμης, πάλη, άλμα επί κοντώ, δισκοβολία. Αντίθετα, άλλα θεωρούνται **κατάλληλα για γυναίκες**, π.χ. ρυθμική γυμναστική, χορός, *aerobic*.

➤ Οι κυρίαρχες αντιλήψεις για **το ρόλο του φύλου** στον αθλητισμό υιοθετούνται και από την πλειοψηφία των αγοριών και κοριτσιών και γίνονται αποδεκτές από τους καθηγητές φυσικής αγωγής.

➤ Τα **αγόρια** πιστεύουν ότι μπορούν να είναι καλοί μαθητές, ευαίσθητοι και συμπονετικοί εφόσον καταφέρνουν να είναι ικανοί, επιθετικοί και ανταγωνιστικοί σε παραδοσιακά ανδρικά αθλήματα.

➤ Τα **κορίτσια** έχουν τη θέληση να συμμετέχουν σε όλα τα αθλήματα και τις δραστηριότητες αν τους δοθεί η δυνατότητα, χωρίς να φοβούνται ιδιαίτερα αν θα χαρακτηριστούν «αγοροκόριτσα».

ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

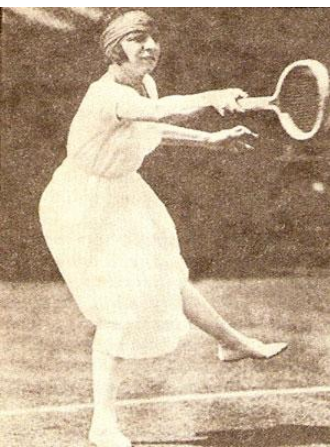

ΤΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

- Αρνητικές απόψεις του Κουμπερτέν
- «Ιατρικές μαρτυρίες» που υποστήριζαν τη μη άσκηση των γυναικών
- Συμμετοχή στους Ο.Α. μόνο με αγωνίσματα που τόνιζαν τη γυναικεία χάρη (Τένις, γκολφ, τοξοβολία, κολύμβηση)

Το ολυμπιακό ξεκίνημα

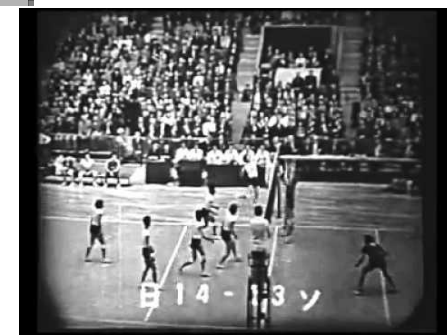
	1900	1904	1908	1912	1920	1924	1928	1932	1936
Γκόλφ									
Τένις									
Τοξοβολία									
Κολύμβηση									
Καταδύσεις									
Ξιφασκία									
Γυμναστική									
Στίβος									
ΣΥΝΟΛΟ	2	1	2	3	4	4	5	4	5

Μεταπολεμική περίοδος(1948-1972)

	1948	1952	1956	1960	1964	1968	1972
Τοξοβολία							
Κολύμβηση							
Καταδύσεις							
Ξιφασκία							
Γυμναστική							
Στίβος							
Κανόε							
Ιππασία							
Βόλει							
ΣΥΝΟΛΟ	6	7	7	7	8	8	9

- Οι γυναίκες αποτελούν το 9,4% των αθλητών των ΟΑ στο Λονδίνο το 1948.
- Το 1972 η αύξηση των αθλητριών 1058 (14,8%)

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ Ο.Α.

- 1921 – Ίδρυση ΔΟΓΑ
- 1928 - Άμστερνταμ - Είσοδος των γυναικών στο Στίβο (100μ., 800μ., 4Χ100μ., ύψος & δισκοβολία)
- 1948 - Λονδίνο - Αρχή της ανοδικής πορείας, κατάρριψη των μύθων
- 1964 - Τόκιο - Είσοδος ομαδικών αθλημάτων
- 1968 - Μεξικό - Τεστ Φύλου

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ Ο.Α.

- **1976**- Εισάγονται κωπηλασία, μπάσκετ, χάντ μπωλ.
- **1988**-Ποδηλασία, χόκευ, συγχρονική κολύμβηση, σκοποβολή, ιστιοπλοΐα, αντισφαίριση και επιτραπέζια αντισφαίριση
- **1992** –Μπάντμιντον, τζούντο, Taekwondo
- **1996**- Ποδόσφαιρο γυναικών, σόφτμπωλ, μπήτς βόλει.
- **2000**- Τρίαθλο, Taekwondo, Υδατοσφαίριση, άρση βαρών
- **2004** – Γυναικεία πάλη

ΧΩΡΙΣ ΣΧΟΛΙΑ

ird
in
to-
in
ten
nd
ent
ng

um
rei-
ng,
uo-
ns0

19 12:17AM

Profiboxerin Christy Martin nach erfolgreicher Beendigung

Διαφορετικές ικανότητες ή διαφορετικές ευκαιρίες?

1. Έχουν οι γυναίκες τις ίδιες ευκαιρίες με τους άνδρες στον αθλητισμό σήμερα;
2. Το κοινωνικό περιβάλλον επιτρέπει το ίδιο σε αγόρια και κορίτσια να ασχοληθούν με τον αθλητισμό και τα σπορ;
3. Τα ΜΜΕ προβάλλουν το ίδιο άνδρες & γυναίκες αθλητές;
4. Οι γυναίκες έχουν την ίδια πρόσβαση στους χώρους άθλησης όπως και οι άνδρες;
5. Οι γυναίκες αθλήτριες αμείβονται το ίδιο με τους άνδρες αθλητές;
6. Οι γυναίκες έχουν την ίδια εξέλιξη με τους άνδρες σε θέσεις εξουσίας στον αθλητισμό;

Διακρίσεις των αθλητριών σε σχέση με τους αθλητές

- Ανισότητα στις επιχορηγήσεις
- Διακρίσεις στην παραχώρηση των αθλητικών εγκαταστάσεων
- Διαφορετική φροντίδα από προπονητές και προσωπικό ομάδας
- Διαφορετικά είδη μετακίνησης
- Αντιμετώπιση ΜΜΕ
- Άνιση συμμετοχή στα κέντρα αποφάσεων

Η ανισότητα στον γυναικείο αθλητισμό προέρχεται από..

- τους φυσιολογικούς-βιολογικούς μύθους
- κοινωνιολογικούς-ψυχολογικούς μύθους (κίνδυνος θηλυκότητας-σύγκρουση ρόλων-διατάραξη σχέσεων με το άλλο φύλο)
- διαφορετική κοινωνικοποίηση

Κοινωνικοποίηση των κοριτσιών στα σπορ

- Τα κορίτσια εκτιμώνται λιγότερο για την συμμετοχή τους στα σπορ από ότι τα αγόρια (Eccles & Harrold, 1991)
- Τα αγόρια ενσωματώνουν τα ανδρικά τους χαρακτηριστικά στον αθλητικό τους ρόλο (**παίξε σαν άνδρας**)
- Τα κορίτσια, ανησυχούν από τον φόβο της κοινωνικής απόρριψης. Ενθαρρύνονται κυρίως σε σπορ με έμφαση **την ισορροπία, τον συντονισμό και την χάρη**
- Κορίτσια που αποκαλούνται στην παιδική ηλικία "αγοροκόριτσα» στην εφηβεία εμφανίζουν τη **σύγκρουση ρόλων**. Σε αυτές τις ηλικίες αρχίζει και η φθορά για τα γυναικεία σπορ.

Οι γυναίκες στον αγωνιστικό αθλητισμό

Συμμετοχή γυναικών

Ανδρικά

2012

Γυναικεία

1900

Κοινωνική αντίληψη καταλληλότητας αθλημάτων

(Metheny, 1965)

«Ανδρικά»

Ουδέτερα

«Γυναικεία»

2012

1900 »

Θεωρία της Metheny (1965)

1η κατηγορία: αθλήματα τελείως ακατάλληλα για τις γυναίκες με κριτήρια ακαταλληλότητας:

- Η προσπάθεια σωματικής επαφής με τον αντίπαλο (πχ **ομαδικά αθλήματα**)
- Η απευθείας εφαρμογή σωματικής δύναμης σε βαριά αντικείμενα (πχ **άρση βαρών**)
- Η προσπάθεια μεταφοράς του σώματος σε **μεγάλες αποστάσεις**
- Αθλήματα με θέση πρόσωπο με πρόσωπο όπου συμβαίνει σωματική επαφή (πχ **πάλη, πυγμαχία**)

2η κατηγορία : αθλήματα ακατάλληλα για τις γυναίκες στον ευρύ αθλητικό χώρο αλλά αποδεκτά σε κάποιο περιβάλλον (μαύρες αθλήτριες, αθλήτριες ανατολικών χωρών)

Το χαρακτηριστικό αυτών των αθλημάτων ήταν:

- η απευθείας εφαρμογή σωματικής δύναμης σε μεσαίου βάρους αντικείμενα (πχ **σφαίρα, ακόντιο**)
- η προσπάθεια μεταφοράς του σώματος σε **μεσαίες αποστάσεις**
- εμφάνιση δύναμης αλλά μόνο για έλεγχο της κίνησης του σώματος (**ποδηλασία**)

3η κατηγορία: κατάλληλες αθλητικές δραστηριότητες για τις γυναίκες με κριτήρια

- παρουσίαση του σώματος με έμφαση στην αισθητική και την ποιότητα της κίνησης (**γυμναστική, πατινάς**)
- χρησιμοποίηση ενός εργαλείου μαζί με την κίνηση του σώματος (**ξιφασκία**)
- εφαρμογή δύναμης διαμέσου ενός ελαφρού εργαλείου (**τένις**)
- υπερνίκηση της αντίστασης ενός ελαφριού αντικειμένου (**γκολφ**)

Βιολογικοί μύθοι

- Ο αθλητισμός μειώνει την ικανότητα αναπαραγωγής
- Ο γυναικείος οργανισμός δεν είναι ικανός να ανταποκριθεί σε επίπονες επιβαρύνσεις
- Η ασχολία με τον αθλητισμό επηρεάζει και επηρεάζεται αρνητικά από την έμμηνο ρύση.
- Οι γυναίκες έχουν σκελετό πιο αδύνατο από τους άνδρες
- Η ασχολία με τον αθλητισμό αναπτύσσει υπέρμετρα μη ελκυστικά τους μύες

(Moebius, 1908; Weininger, 1917; Webster, 1930).

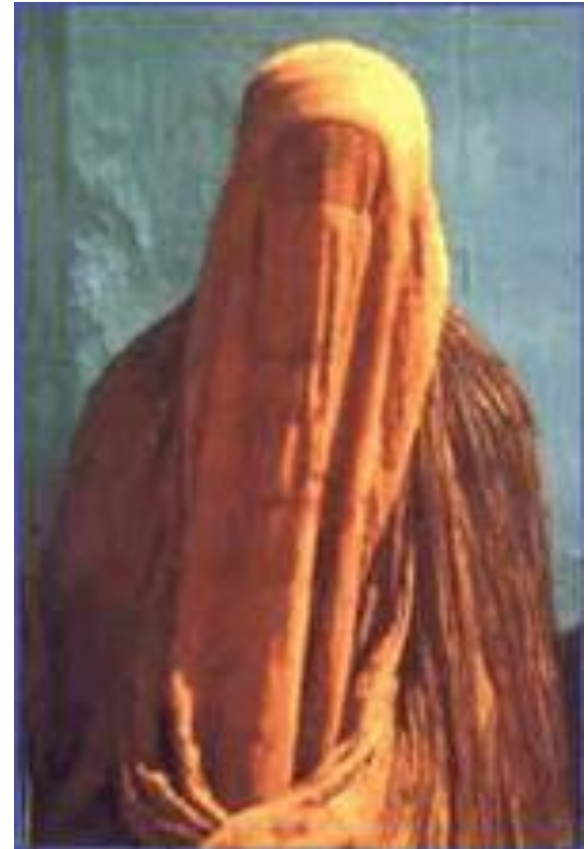
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

- Θρησκευτικές -Κοινωνικές προκαταλήψεις
- Γυναίκα-Ελκυστικό προϊόν τηλεθέασης
- Γυναίκα & Ντόπινγκ
- Μικρή συμμετοχή της γυναίκας στο Ολυμπιακό Κίνημα

Γυναίκες & Ισλάμ

Εθνικές ομάδες χωρίς γυναίκες

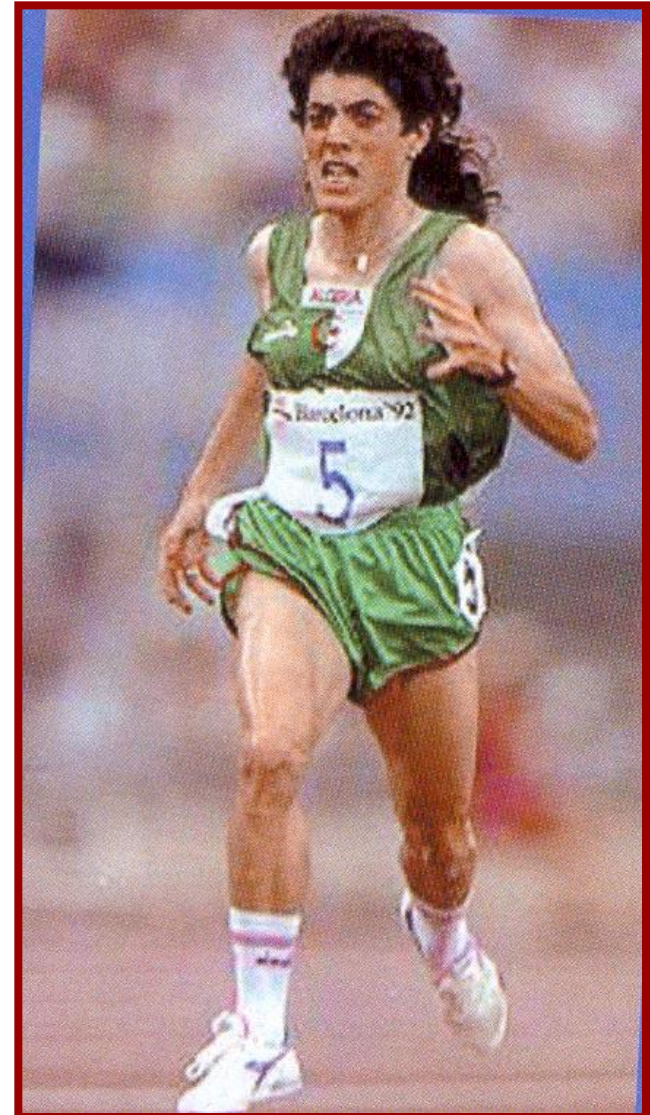
- Ο.Α. 1992: 35 χώρες
- Ο.Α. 1996: 26 χώρες
- Ο.Α. 2000: 9 χώρες
- Ο.Α. 2004: 8 χώρες

Nawal el Moutavagel

Hasiba Boulmerka